Ombudsman Eorpach

Is le meaisínaistriúchán [Nasc] *a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár* mbeartas teanga agus aistriúcháin [Nasc].

Cinneadh i gcás 1618/2007/JF - Teip líomhanta ag an gCoimisiún cúiseanna leordhóthanacha a sholáthar i leith glacadh le míniúcháin Bhallstáit i gcás sáraithe

Cinneadh
Cás 1618/2007/JF - **Tosaithe an** 31/10/2007 - **Cinneadh an** 13/01/2010

In 2005, rinne an gearánach gearán leis an gCoimisiún faoi húsáid líomhanta péinteanna frithbhréantais ag cuimsiú substaintí ceimiceacha coiscthe i gcóireáil cabhlacha bád iascaigh i gcalafort Nazaré, an Phortaingéil. Rinne an Coimisiún measúnú ar mhíniúcháin ó údaráis na Portaingéile, agus, mar thoradh, chuathas i mbun gearáin.

Líomhain an gearánach gur theip ar an gCoimisiún cúiseanna leordhóthanacha a thabhairt dó maidir le cén fáth ar mheas sé go raibh na míniúcháin a thug údaráis na Portaingéile sásúil. Dar leis an ngearánach, sholáthar an Phortaingéil faisnéis bhréige don Choimisiún. Shonraigh sé go raibh torthaí anailíse saotharlainne faighte aige a chruthaigh go raibh méid na substaintí coiscthe in uisce calafoirt Nazaré leordhóthanach chun a bheith mar bhagairt tromchúiseach do shláinte phoiblí agus don chomhshaol i gcoitinne.

D'oscail an tOmbudsman fiosrúchán agus cuireadh Ombudsman na Portaingéile ar an eolas faoin ngearán. Bheartaigh Ombudsman na Portaingéile fiosrúchán a oscailt freisin i leith conas mar a dhéanann údaráis phoiblí náisiúnta rialú agus iniúchadh ar dhíol agus úsáid na substaintí ceimiceacha a bhí i gceist.

Bhí an tOmbudsman sásta le míniúcháin an Choimisiúin agus dúnadh an cás. Thug sé faoi deara go raibh fiosrúcháin de chuid Ombudsman na Portaingéile fós ar bun agus bheartaigh sé go seolfadh sé a chuid conclúidí siúd ar aghaidh chuig an gCoimisiún, chomh luath agus a bhfaighfí iad, le haghaidh an ghnímh chuí.

CÚLRA AN GHEARÁIN

1. Déanann an gearánach ionadaíocht ar chuideachta phríobháideach atá ag feidhmiú i réimse na dtáirgí bia agus na gcultúr mara.

2. Sa bhliain 1997, thug údaráis na Portaingéile [1] údarú don ghearánach síolta débhlaoscacha a phórú. In 2001, d'oscail an gearánach naíolann [2] de dhébhlaoscaigh i bhfearann muirí poiblí chalafort Nazaré [3] . Le linn na bliana sin, athraíodh calafort Nazaré ó chalafort beag áineasa go calafort le haghaidh díluchtú bád a bhí feistithe le líonta iascaireachta, rud a d'fhág, dá bhrí sin, go raibh méadú suntasach ar thrácht bád.

3. Laistigh de chúpla mí tar éis an naíolann a oscailt, chláraigh an gearánach méadú suntasach ar ráta básmhaireachta na ndébhlaoscach. Rinneadh anailís ar an uisce cuain ag an ngearánach. Deimhníodh an cealú fíteaplanctóin agus dríodair, i láthair nuair a d'oscail an naíolann. Ina theannta sin, léirigh an anailís go raibh substaintí tocsaineacha ann.

4. In 2002, ar iarratas ón ngearánach, rinne Institiúid Taighde Iascaigh agus Muirí na Portaingéile *(Instituto de Investigação das Pescas e do Mar -IPIMAR)* , eintiteas poiblí, anailísí ar phlandlann an ghearánaigh, agus ar dhríodar agus uiscí chalafort Nazaré. Dheimhnigh sé gurb ann do chomhdhúile orgánaitín, go háirithe monabúitiltin (MBT), débhúitiltin (DBT), agus tríbhúitiltin (TBT) [4] . Úsáidtear an dara ceann i bpéinteanna frith-smálaithe a chuirtear i bhfeidhm ar chabhail long.

5. Thug an gearánach aitheasc ansin d'Aireachtaí Comhshaoil agus Oibreacha Poiblí na Portaingéile maidir leis an ábhar atá liostaithe ar lipéad branda péinte ar leith a dhíoltar ar mhargadh na Portaingéile.

6. Ag tús mhí Iúil 2005, chuir an gearánach gearán faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh i gcoinne na Portaingéile maidir le húsáid líomhnaithe péinteanna frith-smálaithe ar bháid iascaireachta i gcalafort Nazaré, agus éifeacht na bpéinteanna frithsmálaithe ar an bhfána, ar an bhflóra agus ar an tsláinte phoiblí i gcoitinne. Ina ghearán, chuir an gearánach i dtábhacht, in ainneoin go bhfuil cosc ar phéinteanna TBT ag an Eagraíocht Mhuirí Idirnáisiúnta ('IMO'), ag an gComhphobal, agus ag an reachtaíocht náisiúnta, go ndíoltar péinteanna frithsmálaithe fós gan bhac i roinnt calafort i lár na Portaingéile, lena n-áirítear calafort Nazaré.

7. An gearán (tagairt: 2005/4769), a cláraíodh le hArd-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil (AS) sa Choimisiún. I mí Feabhra 2006, d'iarr Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil faisnéis ar údaráis na Portaingéile maidir le calafort Nazaré, eadhon, a struchtúr agus a oibriú, chomh maith le húsáid táirgí cothabhála long, lena n-áirítear táirgí frithsmálaithe, agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu ar cháilíocht an uisce, agus plandlanna débhlaoscacha agus sliogéisc sa chomharsanacht. An 31 Márta 2006, chuir sé in iúl don ghearánach go raibh measúnú á dhéanamh freisin ar a ghearán faoi fhorálacha Threoir 79/923/CEE ón gComhairle an 30 Deireadh Fómhair 1979, maidir leis an gcáilíocht is gá d'uiscí sliogéisc ('Treoir 79/923/CEE') [5] .

8. An 21 Aibreán 2006, d'ardaigh Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil cás an ghearánaigh le

linn cruinniú le húdaráis na Portaingéile a bhain le roinnt cásanna éagsúla maidir le sárú. Ag an gcruinniú sin, mhínigh údaráis na Portaingéile an méid seo a leanas: Ar an gcéad dul síos, aicmítear uiscí chalafort Nazaré mar uiscí nach uiscí sliogéisc iad. Ar an dara dul síos, cuireadh a *Inspecção Geral das acividades Económicas* ('IGAE') ar an eolas faoi na leibhéil arda BTT a d'fhéadfadh a bheith i mbranda péinte ar leith. I mí an Mheithimh 2005, rinne sé tástálacha ar shamplaí de phéinteanna frithsmálaithe. I mí Eanáir 2006, tháinig sé ar an gconclúid nach raibh comhdhúile orgánastánacha sna péinteanna sin. Rinne sé fiosrúchán eile ansin ar bhrandaí éagsúla eile de phéinteanna frith-smálaithe chun a chinntiú go raibh na focail " *Coinbhinsiún Choinbhinsiún an Chórais Frithsmálaithe IMO* " ar a lipéid. Ar an tríú dul síos, chuir calafort Nazaré bearta chun feidhme chun an t-uisce mara a chosaint ar éifeachtaí díobhálacha na ngníomhaíochtaí a dhéantar sa chalafort, go háirithe obair chothabhála cabhlach.

9. Deimhníodh na conclúidí thuas tuilleadh le litir dar dáta an 25 Aibreán 2006, ó údaráis na Portaingéile chuig an gCoimisiún. Sa litir sin, mhínigh údaráis na Portaingéile gur údaraigh siad, in 1995, úsáid an fhearainn mhuirí phoiblí i gcalafort Nazaré chun críocha an dobharshaothraithe ar feadh tréimhse 10 mbliana. Chuir siad i dtreis freisin, áfach, nach bhféadfaí uiscí i gcalafort Nazaré a mheas mar uiscí sliogéisc ós rud é "nár *forbraíodh cultúr débhlaoscach ansin* " [6] . Chuir siad cóipeanna breise i gceangal leis seo de thorthaí na hanailíse uisce a rinneadh i mí an Mhárta 2005, in imchuach chalafort Nazaré.

10. An 9 Deireadh Fómhair 2006, chuir Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil in iúl don ghearánach gur údaraíodh suiteáil dobharshaothraithe i limistéar an chalafoirt in 1995, ach nárbh uiscí sliogéisc iad na huiscí i gcalafort Nazaré mar atá sainmhínithe i dTreoir 79/923/CEE. Thairis sin, *"níor údaraíodh táirgeadh débhlaoscach sna huiscí sin* " [7] . Ina theannta sin, rinne córas sláintíochta an longchlóis áitiúil scagadh agus doirteadh amach as uiscí iarmharacha. Níor léirigh an anailís ar na huiscí i gcalafort Nazaré go raibh aon orgánach díobhálach do shláinte an duine. I ndáil leis sin, d'urramaigh uiscí snámha na trá in aice leis an gcalafort na paraiméadair a leagtar amach i dTreoir 76/160/CEE ón gComhairle an 8 Nollaig 1975 maidir le cáilíocht uisce snámha ('Treoir 76/160/CEE') [8] . I bhfianaise mhínithe údaráis na Portaingéile, mheas Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil nár sáraíodh reachtaíocht chomhshaoil an Chomhphobail. Mar sin féin, chinn Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil an comhad a chur ar aghaidh chuig Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta, a mheas sí a bheith inniúil chun anailís a dhéanamh ar líomhaintí breise an ghearánaigh gur sáraíodh dhá Threoir ón gComhairle. Ba í an chéad cheann díobh sin ná Treoir 76/769/CEE ón gComhairle an 27 Iúil 2006, maidir le comhfhogasú dhlíthe, rialacháin agus fhorálacha riaracháin na mBallstát a bhaineann le srianta ar shubstaintí agus ullmhóidí contúirteacha áirithe a mhargú agus a úsáid ('Treoir 76/769/CEE') [9] , agus an dara ceann, Treoir 1999/51/CE ón gCoimisiún an 26 Bealtaine 1999, ag oiriúnú don dul chun cinn teicniúil don chúigiú huair, Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 76/769/CEE (tin, PCP agus caidmiam) ('Treoir 1999/51/CE') [10] .

11. An 7 Feabhra 2007, chuir Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil in iúl don ghearánach go raibh sé i gceist aici a chás a dhúnadh, ar sannadh uimhir thagartha 2005/4769 di. D'athdhearbhaigh Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil na conclúidí a ghlac sí roimhe seo maidir le comhoiriúnacht uiscí chalafort Nazaré le Treoir 79/923/CEE, maidir le cáilíocht uiscí sliogéisc, agus maidir le torthaí na gcigireachtaí a rinne údaráis na Portaingéile. Dúirt sé freisin nár

aimsigh sé aon sárú ar Threoir 2002/62/CE ón gCoimisiún an 9 Iúil 2002, lena n-oiriúnaítear don dul chun cinn teicniúil don naoú huair Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 76/769/CEE (comhdhúile orgánacha) ('Treoir 2002/62/CE') [11] , ná aon sárú ar na huasteorainneacha a leagtar amach i dTreoir 76/160/CEE ón gComhairle, maidir le cáilíocht uisce snámha. Ar deireadh, d'iarr sé ar an ngearánach a thuairim a thabhairt, laistigh de sprioc-am míosa, maidir lena rún a chás a dhúnadh.

12. D'easaontaigh an gearánach le rún Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil an cás a dhúnadh. An 12 Márta 2007, chuir sé in iúl dó go raibh sé chun torthaí anailíse ar uisce a tógadh ó chalafort Nazaré a chur isteach, anailís a rinne saotharlann neamhspleách a bhfuil saineolas aici i réimse an truaillithe mhuirí ('an tsaotharlann').

13. An 21 Márta 2007, dhún Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil cás an ghearánaigh, tagairt 2005/4769. Ina dhiaidh sin, chuir sé in iúl don ghearánach, fiú dá léireofaí san anailís neamhspleách, ar thagair an gearánach di ina chomhfhreagras an 12 Márta 2007, go raibh substaintí truaillitheacha ann nach raibh ag luí le táirgeadh débhlaoscach (nach raibh an gearánach in ann a léiriú go raibh siad cothrom leis an dáta sin), go mbeadh sé sin neamhábhartha, mar, chuir sé béim air, nárbh uisce sliogéisc iad na huiscí i gcalafort Nazaré. Dá mba rud é, áfach, go léireofaí san anailís a bhí le teacht go raibh BTT ann, d'iarr Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil ar an ngearánach na torthaí a chur ar aghaidh chuig AS na Fiontraíochta [12] .

14. An 17 Bealtaine 2007, chuir an gearánach na tuarascálacha seo a leanas ón tsaotharlann neamhspleách chuig Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil: " *Tuarascáil ar shampláil bithta, dríodar agus uisce in Nazaré, an Phortaingéil* " agus an " *Imscrúdú ar chomhdhúile orgánaitín agus miotail throma i samplaí de dhríodar, uisce agus diúilicíní arna dtógáil i gcuan Nazaré, an Phortaingéil" agus timpeall* air ("na Tuarascálacha"). Léirigh na Tuarascálacha go raibh miotail throma ann amhail MBT, DBT, TBT, teitreabúitiltin (TTBT), monaicitiltin (MOT), dé-ioctyltin (DOT), trícyclohexyltin (TcyT) agus trífheiniltin (TPhT). Chuir an gearánach i gceangal freisin litir ó Bhord Neamhspleách Chuanta Lár na Portaingéile (" *Junta Autónoma dos Portos do Centro* "), dar dáta an 12 Iúil 1995, inar fianaíodh go raibh cosc ar rialáil Chuan Nazaré, " *go soiléir agus gan amhras* ", dramhaíl a dhumpáil agus aon substaintí iarmharacha díobhálacha eile. Chuir sé grianghraif bhreise i gceangal a léirigh, dar leis, na húdaráis áitiúla faoi cheilt láithreáin dramhaíola i gcóngar an chalafoirt. Ar deireadh, bhí sé den tuairim gur chruthaigh gach ceann de na nithe thuasluaite go raibh faisnéis bhréagach á cur ar fáil ag údaráis na Portaingéile d'Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil agus, dá bhrí sin, gur botún a bhí sa chinneadh a rinne sé a chás a dhúnadh.

15. Chuir Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil comhfhreagras an ghearánaigh dar dáta an 17 Bealtaine 2007 ar aghaidh chuig Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta, d'fhonn anailís a dhéanamh ar cibé ar úsáideadh comhdhúile BTT i gcalafort Nazaré [13] .

16. An 3 Iúil 2007, le linn cruinniú de " *Meitheal Oibre an Choimisiúin maidir le Srianta ar Mhargú agus ar Úsáid Substaintí agus Ullmhúcháin Contúirteacha* ", a tionóladh sa Bhruiséil, d'iarr AS Fiontar ar ionadaithe na mBallstát tuairisc a thabhairt ar fhorfheidhmiú an tsriain a

bhaineann le TBT i bpéinteanna frithsmálaithe. Thagair sé freisin do chás an ghearánaigh. Thug an Fhrainc le fios go ndearna roinnt Ballstát rialuithe i gcomhthéacs an Líonra Eorpaigh um Fhorfheidhmiú Reachtaíochta Ceimiceán ('CLEEN'). Níor aimsíodh ach fíorbheagán cásanna de tháirgí neamhchomhlíontacha. De réir na Ríochta Aontaithe, tá láithreacht TBT i ndríodair fada buan. Luaigh sé go bhféadfadh foinse truaillithe a d'fhéadfadh a bheith ann i gcás na Portaingéile, eadhon, cás an ghearánaigh, a bheith mar thoradh ar "ualach stairiúil".

17. An 12 Iúil 2007, thug Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta freagra ar litir an ghearánaigh dar dáta an 17 Bealtaine 2007. Ina thuairim, léiríodh sna Tuarascálacha (i) nach raibh na leibhéil tiúchana orgánastáin amhail MBT, DBT agus TBT in uiscí chalafort Nazaré agus a thimpeallacht thar a bheith ard i gcomparáid leo siúd atá cláraithe i gcalafoirt eile; agus (ii) an tiúchan orgánaitine agus miotal trom a cláraíodh sna samplaí uisce agus diúilicíní a laghdú de réir mar a mhéadaigh an t-achar ón limistéar cuain. Cé gur aimsíodh gnéithe truaillitheacha sna huiscí, níor suíodh go cinnte sna Tuarascálacha a chuir an gearánach isteach foinse an truaillithe sin. Ní raibh aon léiriú soiléir ann gur fhreagair an fhoinse d'úsáid péinteanna frithsmálaithe ina raibh na substaintí thuasluaite. Ansin luaigh AS na Fiontraíochta an reachtaíocht is infheidhme maidir le péinteanna frithsmálaithe ina bhfuil na truailleáin thuas a chur ar an margadh: Treoir 76/769/CEE agus Rialachán (CE) Uimh. 782/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Aibreán 2003 maidir le toirmeasc ar chomhdhúile organaitín ar longa ('Rialachán 782/2003') [14] . De réir Threoir 76/769/CEE, ó 1990 i leith, ní féidir comhdhúile orgánastáin a úsáid in ullmhú péinte frithsmálaithe, do bháid níos lú ná 25 méadar, agus ó 2003 i leith, d'aon bhád ar bith. De réir Rialachán 782/2003, amhail ón 1 Iúil 2003, tá toirmeasc ar chomhdhúile orgánaitín a úsáid nó a athúsáid i gcórais frithsmálaithe ar longa. Dá bhrí sin, ní féidir péint fhrithsmálaithe ina bhfuil na substaintí sin a chur ar mhargadh an Aontais, ná a úsáid laistigh den Aontas. Dhearbhaigh údaráis na Portaingéile don Choimisiún go ndearna siad rialuithe in 2005 ar tháirgí frithsmálaithe a díoladh agus a úsáideadh go háitiúil. Dheimhnigh na torthaí, a cuireadh ar fáil i mí Eanáir 2007, gur chomhlíon na táirgí na srianta is infheidhme. Mar sin féin, tá sé ar eolas go bhfuil organotins agus miotail throma fós ann ar feadh i bhfad sa timpeallacht mhuirí. Dá bhrí sin, d'fhéadfadh na tiúchain a cláraíodh sna Tuarascálacha an t-ualach stairiúil a bhaineann leis na substaintí sin a úsáid níos luaithe a léiriú. De réir Rialachán 782/2003, go dtí an 1 Eanáir 2008, d'fhéadfadh longa a cóireáladh le péinteanna frithsmálaithe dul isteach in uiscí an AE agus, dá bhrí sin, cainníochtaí áirithe de na substaintí sin a scaoileadh ar ndóigh. D'fhéadfadh sé sin a bheith amhlaidh le huiscí chalafort Nazaré. Dá bhrí sin, tháinig Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta ar an gconclúid nach raibh dóthain fianaise aige chun teacht ar an gconclúid gurbh ionann an cás a ndearna an gearánach cur síos air agus sárú ar Threoir 76/769/CEE, maidir le srian a chur ar mhargú agus ar úsáid substaintí agus ullmhóidí contúirteacha áirithe. Mar sin féin, dúirt sé freisin go bhfuil sé d'oibleagáid ar na Ballstáit faireachas a dhéanamh ar an margadh péinte frithsmálaithe.

18. An 14 Lúnasa 2007, scríobh AS Fiontraíochta chuig údaráis na Portaingéile agus mheabhraigh sé dóibh go raibh orthu fanacht ar an airdeall lena chinntiú go gcomhlíonann táirgí frithsmálaithe a dhíoltar agus a úsáidtear sa Phortaingéil reachtaíocht an Chomhphobail, go háirithe Treoir 76/769/CEE agus Rialachán 782/2003. Ina theannta sin, d'iarr sí orthu an Coimisiún a choinneáil ar an eolas faoi na gníomhaíochtaí faireachais a dhéantar chun an méid thuas a chomhlíonadh.

19. An 18 Meán Fómhair 2007, scríobh an gearánach chuig Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta agus chuir sé in iúl gur dheimhnigh na Tuarascálacha go raibh na leibhéil éillithe a cláraíodh in uiscí chalafort Nazaré, calafort beag iascaireachta, inchomparáide le leibhéil chalafoirt Hamburg, calafort mór domhanda. Níorbh fhéidir le hArd-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta, dá bhrí sin, teacht ar an gconclúid nach raibh comhchruinniú na n-orgán in uiscí chalafort Nazaré agus a thimpeallachta thar a bheith ard i gcomparáid leo siúd atá cláraithe i gcalafoirt eile sa Phortaingéil. Ar an gcaoi chéanna, níorbh fhéidir leis an ngearánach glacadh leis nár chruthaigh sé gur phéint frithsmálaithe foinse an truaillithe. Dúirt sé go ndíolann gach siopa trealaimh loinge i gcóngar chalafort Nazaré péinteanna ina bhfuil comhdhúile orgánastánacha, agus go n-úsáidtear na péinteanna sin ar longa gan aon chineál rialaithe á dhéanamh. Tá lipéad mícheart ar na péinteanna seo, a d'éiligh sé. Léiríodh sna Tuarascálacha go raibh substaintí den sórt sin in uiscí Nazaré agus tháinig siad salach ar chonclúid an Choimisiúin nár sáraíodh reachtaíocht an Chomhphobail. Dá bhrí sin, bhí údaráis na Portaingéile ag cur faisnéis mhícheart ar fáil don Choimisiún agus ní raibh aon rialú á dhéanamh acu sa limistéar. Cheannaigh an gearánach cuid den phéint sin chun sainanailís a dhéanamh ar shaotharlann. Dúirt sé go gcuirfeadh sé na torthaí ar aghaidh chuig an gCoimisiún chun an fhianaise a bhí ag teastáil uaidh a chur ar fáil dó.

20. Idir an dá linn, dhírigh sé ar an Ombudsman.

ÁBHAR AN FHIOSRÚCHÁIN

21. Líomhnaíonn an gearánach gur theip ar an gCoimisiún cúiseanna leordhóthanacha a thabhairt dó maidir leis an bhfáth ar mheas sé go raibh mínithe údaráis na Portaingéile sásúil. Chuir an gearánach na hargóintí seo a leanas isteach mar thaca leis an líomhain seo: (i) ba léir gur chuir údaráis na Portaingéile faisnéis bhréagach ar fáil don Choimisiún; (II) deimhníodh san anailís a rinne saotharlann neamhspleách go raibh TBT in uiscí chuan Nazaré, agus (iii) go ndearna na leibhéil éillithe damáiste do phlandlann débhlaoscach an ghearánaigh agus go bhfuil siad contúirteach don tsláinte phoiblí agus don chomhshaol i gcoitinne.

22. Maíonn an gearánach gur cheart don Choimisiún mínithe a thabhairt dó maidir leis an bhfáth ar mheas sé go raibh mínithe údaráis na Portaingéile sásúil.

AN FIOSRÚCHÁN

23. I bhfianaise na bhfíoras agus na ráiteas a chuir an gearánach isteach, chinn an tOmbudsman go mbeadh sé úsáideach freisin Ombudsman na Portaingéile a chur ar an eolas faoin ngearán reatha, ionas go bhféadfadh sé a mheas an mbeadh sé iomchuí fiosrúchán a oscailt maidir le hiompar údaráis na Portaingéile. Dá bhrí sin, tar éis comhaontú an ghearánaigh a fháil, an 31 Deireadh Fómhair 2007, chuir an tOmbudsman an gearán ar aghaidh chuig Ombudsman na Portaingéile. An lá céanna, chuir sé an Coimisiún ar an eolas faoin ngearán freisin agus d'iarr sé air a thuairim a chur isteach ina leith laistigh de sprioc-am trí mhí.

24. An 12 Nollaig 2007, chuir Ombudsman na Portaingéile in iúl don Ombudsman gur chinn sé mínithe a iarraidh ar údaráis na Portaingéile atá freagrach as faireachas agus rialú a dhéanamh ar úsáid péinteanna frithsmálaithe ar bháid.

25. An 11 Márta 2008, fuair an tOmbudsman tuairim an Choimisiúin i mBéarla. An 1 Aibreán 2008, fuair sé an t-aistriúchán Portaingéalach, aistriúchán a chuir sé ar aghaidh chuig an ngearánach mar aon le cuireadh chun barúlacha a chur isteach. Seoladh cóip chuig Ombudsman na Portaingéile mar eolas dó.

26. Sheol an gearánach a chuid barúlacha an 29 Bealtaine 2008, a chuir an tOmbudsman ar aghaidh chuig Ombudsman na Portaingéile mar eolas dó.

27. An 30 Meitheamh 2008, fuair an tOmbudsman nóta ó Ombudsman na Portaingéile á chur in iúl dó nár leor na fíricí a bhí ar fáil dó chun freagracht a chur ar údaráis na Portaingéile as aon damáiste a d'fhéadfadh a bheith déanta do phlandlann débhlaoscach an ghearánaigh. Maidir leis sin, chuir Ombudsman na Portaingéile i dtábhacht gur mheas sé go ndearnadh éilimh an ghearánaigh a chosaint go cuí, ós rud é gur thionscain an gearánach imeachtaí i gcoinne na n-údarás náisiúnta sa chúirt riaracháin inniúil.

28. D'ainneoin a bhfuil thuas, chinn Ombudsman na Portaingéile imscrúdú a dhéanamh, i bhfianaise na reachtaíochta Comhphobail agus náisiúnta is infheidhme, ar an gcaoi a rialaíonn agus a ndéanann údaráis phoiblí náisiúnta díolachán agus úsáid comhdhúile orgánastáin i gcoitinne a rialú agus a iniúchadh. An 11 Márta 2009, chuir seirbhísí Ombudsman na Portaingéile in iúl do sheirbhísí an Ombudsman Eorpaigh ar an teileafón go raibh an fiosrúchán thuas fós ar siúl.

29. An 20 Bealtaine 2009, d'iarr an tOmbudsman ar an gCoimisiún barúlacha breise a chur ar fáil, ag cur barúlacha an ghearánaigh i gceangal. Thug an Coimisiún freagra i mBéarla an 11 Lúnasa 2009, agus an 15 Meán Fómhair 2009 i bPortaingéilis. Cuireadh an leagan deireanach sin ar aghaidh chuig an ngearánach le haghaidh barúlacha a fháil, agus chuig Ombudsman na Portaingéile mar eolas dó.

30. An 15 Deireadh Fómhair 2009, chuir an gearánach a bharúlacha isteach maidir le barúlacha breise an Choimisiúin, a cuireadh ar aghaidh chuig Ombudsman na Portaingéile freisin, mar eolas dó.

ANAILÍS AGUS CONCLÚIDÍ AN OMBUDSMAN

Réamhbharúlacha

31. Cuireann an tOmbudsman i bhfios go láidir, ar an gcéad dul síos, go dtugann an Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh agus a Reacht cumhacht dó fiosrúcháin a dhéanamh go

heisiach ar ghníomhaíochtaí institiúidí, chomhlachtaí, oifigí agus ghníomhaireachtaí an Aontais. Dá bhrí sin, níl aon chumhacht ag an Ombudsman imscrúdú a dhéanamh ar údaráis náisiúnta na mBallstát. Dá bhrí sin, baineann na conclúidí thíos le gníomhaíochtaí an Choimisiúin i leith an ghearánaigh amháin, agus ní chuimseofar leo aon mheasúnú ar na seasaimh a ghlac údaráis na Portaingéile. Cumhdaítear an t-imscrúdú ábhartha arna thionscnamh ag Ombudsman na Portaingéile, i gcomhréir le sainordú Ombudsman na Portaingéile.

32. I bhfianaise a bhfuil thuas, ní mheasann an tOmbudsman go bhfuil sé úsáideach a mholadh don Choimisiún, mar a mhol an gearánach ina chuid barúlacha, cuairt a thabhairt ar chalafort Nazaré chun fírinneacht ráitis údaráis na Portaingéile a fhionnadh *in situ* . Mar sin féin, measann an tOmbudsman go bhfuil sé ríthábhachtach go bhfuil an Coimisiún go hiomlán ar an eolas faoi na conclúidí a baineadh as fiosrúchán Ombudsman na Portaingéile agus, más gá, gur cheart dó gníomhú go cuí ar bhonn na gconclúidí sin. Dá bhrí sin, cuirfidh an tOmbudsman torthaí fhiosrúchán Ombudsman na Portaingéile ar aghaidh chuig an gCoimisiún, a luaithe a gheobhaidh sé iad.

33. Ar an gcaoi chéanna, i bhfianaise gur thionscain an gearánach imeachtaí dlíthiúla i gcoinne na Portaingéile, ní dhéanfar measúnú ar argóint an ghearánaigh maidir leis an damáiste líomhnaithe dá phlandlann débhlaoscach, ná ar sheasamh comhfhreagrach an Choimisiúin maidir leis an argóint sin i gcomhthéacs an fhiosrúcháin seo [15] .

A. An líomhain maidir le mainneachtain an Choimisiúin cúiseanna leordhóthanacha a sholáthar lena dtugtar údar maith le glacadh le mínithe údaráis na Portaingéile agus leis an maíomh gaolmhar

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

34. Tuigeann an tOmbudsman líomhain an ghearánaigh mar seo a leanas: theip ar an gCoimisiún cúiseanna diongbháilte a thabhairt chun a mheas go bhfuil mínithe údaráis na Portaingéile sásúil, nuair a dúirt sé nach raibh TBT sna huiscí i gcóngar chalafort Nazaré de thionscnamh aon phéint neamhdhleathach frithsmálaithe a dhíoltar ar an margadh áitiúil. Sholáthair údaráis na Portaingéile na mínithe sin tar éis don ghearánach gearán maidir le sárú a chur faoi bhráid an Choimisiúin i gcoinne na Portaingéile.

35. D'áitigh an gearánach nár cheart don Choimisiún a ghearán maidir le sárú a dhúnadh ar bhonn mínithe a chreid sé, ar na trí chúis seo a leanas, a bheith neamhfhírinneach: Ar an gcéad dul síos, deimhníodh sna tuarascálacha ó shaotharlann neamhspleách go raibh TBT i láthair in uiscí chalafort Nazaré. Ar an dara dul síos, ba é an truailliú sin, a chuireann sláinte an phobail agus an comhshaol i gcoitinne i mbaol, agus go háirithe, ba chúis le damáiste dá phlandlann, mar thoradh ar phéinteanna frithsmálaithe a bhfuil lipéad mícheart orthu agus a dhíoltar agus a úsáidtear gan bhac sa cheantar. Ar an tríú dul síos, d'údaraigh údaráis na Portaingéile saothrú débhlaoscach sna huiscí atá i gceist.

36. Dá bhrí sin, mhaígh an gearánach gur cheart don Choimisiún údar sásúil a sholáthar chun glacadh le mínithe údaráis na Portaingéile.

37. Ina thuairim, shoiléirigh an Coimisiún go ndearna sé scrúdú ar an bhfaisnéis uile a chuir an gearánach ar fáil, agus gur pléadh na saincheisteanna a ardaíodh ina ghearán le roinnt Ballstát i dteannta a chéile, agus le húdaráis na Portaingéile ina n-aonar. Ní bhfuarthas aon ghearán eile, agus ní raibh aon fhianaise ann a thabharfadh le fios go raibh péinteanna frithsmálaithe ina raibh comhdhúile orgánastánacha fós ar fáil ar mhargadh an Chomhphobail idir 2005 agus 2007, agus, dá bhrí sin, sa Phortaingéil freisin.

38. Ina theannta sin, chinn an Coimisiún go raibh na mínithe ó údaráis na Portaingéile inchreidte maidir le cáilíocht uiscí chalafort Nazaré. Ina thuairim, níor dhíospóid an Coimisiún go raibh comhdhúile orgánastánacha sna huiscí sin. D'easaontaigh sí, áfach, gurbh é foinse an truaillithe sin úsáid leanúnach a bhaint as péinteanna mídhleathacha frithsmálaithe. Go deimhin, tá comhdhúile orgánastánacha, eadhon, TBT agus miotail throma, leanúnach sa mhuirthimpeallacht agus bailíonn siad sna dríodair. D'fhéadfadh sé gurbh ann do shubstaintí den sórt sin in uiscí chalafort Nazaré mar thoradh ar astaíochtaí ó longa a tháinig isteach sa chalafort san am a chuaigh thart. Bhíothas ag súil go dtosódh an truailliú sin ag laghdú in 2008, nuair a tháinig forálacha ábhartha Rialachán 782/2003 maidir le toirmeasc ar chomhdhúile orgánaitín ar longa chun bheith infheidhme maidir le gach long a thagann isteach i gcalafoirt an Chomhphobail agus i gcríochfoirt amach ón gcósta.

39. Ar deireadh, de réir an Choimisiúin, níl tionchar diúltach díreach ag láithreacht comhdhúile orgánastánacha in uiscí snámha ar shláinte an phobail. Tá an tsláinte phoiblí i mbaol trí chomhdhúile orgánastánacha a ionsú ó fhoinsí amhail bia éillithe, nó teagmháil a dhéanamh le réada ina bhfuil na comhdhúile sin. Chomhlíon na huiscí atá i gceist na rialacha maidir le cáilíocht uisce snámha.

40. Mar sin féin, d'admhaigh an Coimisiún go bhféadfadh tionchar diúltach a bheith ag truailliú ó chomhdhúile orgánastánacha ar fauna agus flora. Ar an gcúis sin, rinne an Coimisiún agus IMO araon beart chun a n-úsáid i bpéinteanna frithsmálaithe a thoirmeasc. Mar sin féin, gan beann ar tháirgí tocsaineacha a bheith in uiscí chalafort Nazaré féin, níor aicmíodh na huiscí gar do Nazaré mar uiscí sliogéisc. Dá bhrí sin, ní raibh feidhm ag Treoir 79/923/CEE, a bhfuil feidhm aici maidir le huiscí sliogéisc, sa chás seo.

Measúnú an Ombudsman

41. Ag an tús, tugann an tOmbudsman dá aire gur bhain an gearán leis an gCoimisiún i gcoinne na Portaingéile *le sárú Threoir 76/160/CEE, maidir le cáilíocht an uisce snámha; (b) Treoir 76/769/CEE, a bhaineann le srianta ar mhargú agus ar úsáid substaintí agus ullmhóidí contúirteacha áirithe, agus na Treoracha 1999/51/CE (tin, PCP agus caidmiam) a bhaineann leo, agus Treoir 2002/62/CE (comhdhúile orgánacha), lena gcuirtear in oiriúint don dul chun cinn teicniúil, faoi seach, an cúigiú huair agus an naoú huair d'Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 76/769/CEE;* agus *(c) Treoir 79/923/CEE maidir leis an gcáilíocht is gá d'uiscí sliogéisc.*

42. Níl aon díospóid ann gur chláraigh an Coimisiún gearán sáraithe an ghearánaigh, i gcomhréir lena Theachtaireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an Ombudsman Eorpach maidir leis an gcaidreamh leis an ngearánach i ndáil le sáruithe ar dhlí an Chomhphobail [16] . Dhéileáil dhá Ard-Stiúrthóireacht inniúla leis, eadhon Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil agus Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta, a scrúdaigh líomhaintí an ghearánaigh agus a thug freagra orthu. In Aibreán 2006, bhuail Ard-Stiúrthóireacht an Chomhshaoil le húdaráis na Portaingéile agus tugadh mínithe oifigiúla i scríbhinn di ar na saincheisteanna a bhaineann leis an ngearán. An 9 Deireadh Fómhair 2006, thuairiscigh sé na mínithe sin don ghearánach. An 3 Iúil 2007, bhuail Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta le Ballstáit éagsúla freisin. An 12 Iúil 2007, thug Ard-Stiúrthóireacht na Fiontraíochta freagra ar litir an ghearánaigh an 17 Bealtaine 2007 agus ar na Tuarascálacha a bhí iniata leis an litir sin. An 14 Lúnasa 2007, d'iarr sé tuilleadh faisnéise ar údaráis na Portaingéile.

43. I bhfianaise an mhéid thuas, dealraíonn sé go ndearna an Coimisiún bearta iomchuí chun na saincheisteanna a d'ardaigh an gearánach a shoiléiriú. Measann an gearánach, áfach, go ndearna an Coimisiún measúnú mícheart ar an gcás toisc gur chuir sé faisnéis bhréagach a chuir údaráis na Portaingéile ar fáil san áireamh. I dtuairim an ghearánaigh, níor leor na céimeanna imscrúdaitheacha dá dtagraítear thuas, dá bhrí sin, chun údar cuí a thabhairt le cinneadh an Choimisiúin a ghearán maidir le sárú a dhúnadh.

44. Níl aon díospóid ann go raibh an Coimisiún ag brath ar mhínithe a thug údaráis na Portaingéile nuair a tháinig sé ar an gconclúid nár sáraíodh na Treoracha dá dtagraítear i mír 41 ag (a) agus (b), agus nach bhfuil feidhm ag an Treoir dá dtagraítear in (c) maidir le cás an ghearánaigh. I ndáil leis sin, measann an tOmbudsman go bhfuil sé úsáideach tagairt a dhéanamh do phrionsabal an chomhair dhílis a fhorchuirtear ar institiúidí an Chomhphobail agus ar a Bhallstáit le mír 3 d'Airteagal 4(3) den Chonradh ar an Aontas Eorpach, dá dtagraítear ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh [17] i gcomhthéacs an nós imeachta maidir le sárú faoi Airteagal 258 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. Foráiltear leis an Airteagal thuas go staonfaidh na Ballstáit ó aon bheart a d'fhéadfadh gnóthú chuspóirí an Aontais a chur i mbaol.

45. Measann an gearánach gur sholáthair údaráis na Portaingéile faisnéis bhréagach don Choimisiún. Dar leis, dá ngníomhódh an Coimisiún le dícheall cuí, bheadh sé ar an eolas faoi sin. Déanfaidh an tOmbudsman anailís, dá bhrí sin, ar sheasamh an Choimisiúin ar bhonn na mínithe thuas maidir leis an sárú líomhnaithe ar na Treoracha dá dtagraítear i mír 41 ag (a), (b) agus (c).

46. Maidir le *(a) Treoir 76/160/CEE maidir le cáilíocht uisce snámha* , measann an tOmbudsman go bhfuil míniú foriomlán an Choimisiúin réasúnta. Ar bhonn na faisnéise a chuir údaráis na Portaingéile ar fáil, d'aontaigh an Coimisiún leis an ngearánach ar deireadh go ndearnadh an t-uisce a thruailliú le comhdhúile organnostaiceacha. Cé gur chuir sé in aghaidh an mhaímh go raibh tionchar diúltach díreach ag an truailliú thuas ar an tsláinte phoiblí, ghlac an Coimisiún leis go bhféadfadh sé dochar a dhéanamh do fhlóra agus fána, agus, dá bhrí sin, do dhébhlaoscaigh freisin. Mar sin féin, níor mheas sé gur sáraíodh an Treoir seo toisc go raibh leibhéil na gcomhdhúl sin san uisce laistigh de na teorainneacha a leagtar síos sa Treoir.

47. Maidir leis sin, tugann an tOmbudsman dá aire agus tuigeann sé, trí iarrataí breise a dhéanamh ar fhaisnéis, go háirithe le linn a chruinnithe an 3 Iúil 2007, agus trína litir an 14 Lúnasa 2007, go raibh an Coimisiún in ann a sheasamh tosaigh a tharraingt siar, mar a cuireadh in iúl ina litir chuig an ngearánach dar dáta an 14 Bealtaine 2007, nár dheimhnigh údaráis na Portaingéile go raibh BTT in uiscí chalafort Nazaré. Thairis sin, dhearbhaigh sí gur ghlac sí, mar a cuireadh in iúl cheana ina litir an 12 Iúil 2007, gur dheimhnigh na Tuarascálacha go raibh organaitíní sna huiscí sin.

48. Maidir le *(b) Treoir 76/769/CEE a bhaineann le srianta ar mhargú agus ar úsáid substaintí agus ullmhóidí contúirteacha áirithe, agus Treoracha 1999/51/CE (tin, PCP agus caidmiam) lena mbaineann agus Treoir 2002/62/CE (comhdhúile orgánacha) lena mbaineann, lena n-oiriúnaítear don dul chun cinn teicniúil don chúigiú agus don naoú huair Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir sin faoi seach,* tugann an tOmbudsman dá aire go raibh conclúid an Choimisiúin nach raibh aon phéinteanna frithsmálaithe le BTT ar fáil ar mhargadh na Portaingéile mar thoradh ar fhaisnéis a chuir údaráis na Portaingéile ar fáil dó.

49. Ar an taobh eile, i gcomhréir leis an bhfianaise a bhí ar fáil don Ombudsman, bhí tagairtí an Choimisiúin don ualach stairiúil agus don truailliú roimhe seo chun údar a thabhairt le BTT a bheith in uiscí chalafort Nazaré bunaithe ar mhínithe a thug Ballstáit seachas an Phortaingéil, go háirithe an Ríocht Aontaithe agus an Fhrainc. I ndáil leis sin, áfach, is fiú a thabhairt faoi deara gur chuir an Ríocht Aontaithe an míniú seo chun cinn ach amháin mar fhéidearthacht, agus ní mar fhíric. Ar an gcaoi chéanna, dheimhnigh an Fhrainc, cé nach *bhfuarthas "táirgí neamhchomhlíontacha* " ar mhargadh an Chomhphobail i gcás *fíorbheagán cásanna* . [18] Cuirtear iontas ar an Ombudsman, dá bhrí sin, as seasamh teanntásach an Choimisiúin, dar leis, " *nach bhfuair sí aon ghearán ná fianaise go raibh péint frithsmálaithe ina bhfuil comhdhúile orgánacha fós á gcur ar mhargadh an Chomhphobail sna blianta 2005 go 2007* ".

50. Mar sin féin, tugann an tOmbudsman dá aire, sa chás seo, go ndearna an Coimisiún breithniú breise ar an tsaincheist seo, agus an 14 Lúnasa 2007, chuir sé údaráis na Portaingéile faoi bhráid Rialachán 782/2003 maidir le toirmeasc ar chomhdhúile organaitín ar longa, ag meabhrú dóibh go raibh sé de fhreagracht orthu faireachas a dhéanamh ar tháirgí frithsmálaithe ar an margadh náisiúnta. Níor chuir sé in iúl don Ombudsman, áfach, i gcomhthéacs an fhiosrúcháin seo, ar thug údaráis na Portaingéile freagra ar an litir seo. Dá bhrí sin, ní léir an ndearna údaráis na Portaingéile aon ghníomhaíochtaí faireachais breise, de bhreis ar an gcigireacht a rinneadh in 2005, chun a áirithiú go gcomhlíonann táirgí frithsmálaithe a dhíoltar agus a úsáidtear sa Phortaingéil Treoir 76/769/CEE agus Rialachán 782/2003. Dá bhrí sin, i ndeireadh na dála, fiú mura féidir a chur as an áireamh gurb iad an t-ualach stairiúil agus an truailliú roimhe seo, go deimhin, na fíorchúiseanna a bhaineann le truailliú BTT i gcalafort Nazaré, ní féidir a dheimhniú ach oiread nach bhfuil aon phéint frithsmálaithe neamhchomhlíontach ar fáil fós sa cheantar.

51. Mar a luadh thuas, áfach, is é Ombudsman na Portaingéile agus ní an tOmbudsman Eorpach atá ag fiosrú conas atá na húdaráis áitiúla i mbun gníomhaíochtaí rialaithe agus cigireachta laistigh den mhargadh náisiúnta orgánastáin. Measann an tOmbudsman, dá bhrí

sin, nach bhfuil údar le tuilleadh fiosrúchán ar an ngné seo den ghearán.

52. Ar deireadh, maidir le *(c) Treoir 79/923/CEE maidir leis an gcáilíocht is gá d'uiscí sliogéisc* , tugann an tOmbudsman dá aire gur mheas an Coimisiún nach raibh feidhm ag an Treoir seo sa chás seo toisc gur chuir údaráis na Portaingéile in iúl dó nach uiscí sliogéisc iad na huiscí atá cóngarach do chalafort Nazaré.

53. De réir Airteagal 1 *de Threoir 79/923/CEE "baineann sí le cáilíocht na n-uiscí sliogéisc agus tá feidhm aici maidir leis na huiscí cósta agus goirt sin arna n-* ainmniú ag na Ballstáit *mar uiscí a bhfuil cosaint nó feabhsú de dhíth orthu chun tacú le beatha agus fás sliogéisc (moilisc* dhébhlaoscacha *agus mhoilisc ghastrapóide) agus dá bhrí sin chun cur le hardcháilíocht na dtáirgí sliogéisc atá inite go díreach ag an duine "*. (béim curtha leis)

54. Mhínigh údaráis na Portaingéile don Choimisiún nár aicmíodh uiscí chalafort Nazaré mar uiscí sliogéisc. Cé gur údaraigh siad in 1995 úsáid an fhearainn mhuirí phoiblí ar feadh tréimhse 10 mbliana le haghaidh na saoráidí dobharshaothraithe atá ann cheana i gcalafort Nazaré, níorbh uiscí sliogéisc iad na huiscí sin ós rud é *nár forbraíodh cultúr débhlaoscach ann* [19] . An 9 Deireadh Fómhair 2006, chuir an Coimisiún an míniú sin in iúl don ghearánach agus chuir sé i dtábhacht nár údaraíodh táirgeadh débhlaoscach sna huiscí sin [20] .

55. Mar sin féin, de réir na fianaise a chuir an gearánach faoi bhráid an Ombudsman agus a cuireadh ar aghaidh chuig an gCoimisiún nuair a osclaíodh an fiosrúchán reatha, d'údaraigh údaráis na Portaingéile céanna don ghearánach, ó 1997 , débhlaoscaigh a atáirgeadh sa réimse muirí poiblí i gcóngar chalafort Nazaré ar feadh cúig bliana ar a laghad [21] . Mheas an tOmbudsman, dá bhrí sin, go raibh sé úsáideach ceist a chur ar an gCoimisiún ina leith sin.

56. Ina fhreagra ar a iarraidh ar fhaisnéis bhreise, luaigh an Coimisiún (i) nach n-áirítear i dTreoir 79/923/CEE forálacha a bhaineann leis an údarú chun sliogéisc a tháirgeadh; agus (ii) más rud é go raibh ceadúnas ann chun débhlaoscaigh a tháirgeadh i limistéar nár ainmníodh ina dhiaidh sin mar uisce sliogéisc faoin treoir thuasluaite, ní féidir a mheas gur sárú ar Dhlí an Aontais é, ach ba cheart, ina ionad sin, é a mheasúnú faoi reachtaíocht ábhartha na Portaingéile.

57. I bhfianaise a réamhbharúlacha a rinneadh i míreanna 31 agus 32 den bhreithiúnas seo, ní mór don Ombudsman a chinneadh arís, dá bhrí sin, go mbaineann na gníomhartha atá faoi ghrinnscrúdú le húdaráis na Portaingéile amháin agus, dá bhrí sin, nach bhfuil údar maith le tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh, uaidh féin, maidir leis an ngné sin den ghearán.

B. Conclúid

Ar bhonn a fhiosrúcháin ar an ngearán seo, dúnann an tOmbudsman é leis an gconclúid seo a leanas:

Níl údar le tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Arna dhéanamh in Strasbourg an 13 Eanáir 2010

[1] Leis an údarú a eisíodh in Iris Oifigiúil na Portaingéile *Diário da República* , atá faoi iamh leis an ngearán agus a cuireadh ar aghaidh chuig an gCoimisiún chun a thuairim a fháil, foráiltear don fhoclaíocht seo a leanas (sa Phortaingéilis bhunaidh): " *... Autoriza-se* [an gearánach] *a instalar um estabelecimento de culturas marinhas (...) numa parcela de terreno do domínio público marítimo localizada junto ao porto da Nazaré, concelho da Nazaré, jurisdição marítima da Capitania do Porto da Nazaré. (...) Para tanto, pelo presente despacho conjunto é autorizada (...) utilizar a identificada parcela, aon regime de licença, pelo prazo de cinco anos, Renovável nos termos da legislação em vigor. (...) O estabelecimento vai funcionar no sistema de monocultura, em regime intensivo, para reprodução de bivalves e Crustáceos cirrípedes. (...). 17 de Julho de 1997. Pelo Ministro da Agricultura, an bhfuil Desenvolvimento Rural e das Pescas. (...) — O Ministro do Equipamento, do Planeamento e da Administração do Território. (...).* "

[2] Sa Phortaingéilis bhunaidh: " *maternidade* ".

[3] Is baile beag é Nazaré atá suite ar chósta an Atlantaigh i lár na Portaingéile.

[4] I gcomhréir leis an doiciméad "Níveis *de composto de BUTIL-Estanho em bivalves existentes na Mundinaqua Lda, em água para Abastecimento da"nursery"e sedimentos do Porto da Nazaré* ", atá faoi iamh ag an ngearánach ina ghearán chuig an Ombudsman agus a cuireadh ar aghaidh chuig an gCoimisiún chun a thuairim a fháil.

[5] Treoir 79/923/CEE ón gComhairle an 30 Deireadh Fómhair 1979 maidir leis an gcáilíocht is gá d'uiscí sliogéisc, IO 1979 L 281, lgh. 47-52.

[6] Sa Phortaingéilis bhunaidh: " *[N]o ano de 1995 [* an t-údarás inniúil *] concedeu autorização para utilização do domínio Hídrico, por um período de 10 anos, à instalação de Aquicultura existente no Porto de Nazaré (todavia convém esclarecer que mar águas da Nazaré não* se podem considerar conquícolas, dado Nelas não de sesenvolver a culturavolver a culturadeivalves. "

[7] Sa Phortaingéilis bhunaidh: " *(...)* Não tendo igualmente sido autorizada a produção de bivalves *nas [águas da localidade de Nazaré]"* (béim curtha leis).

[8] Treoir 76/160/CEE δη gComhairle, 8 Nollaig 1975, maidir le cáilíocht uisce snámha, IO 1976 Uimh. 31, Ich. 1-7.

[9] Treoir 76/769/CEE ón gComhairle an 27 Iúil 2006 maidir le comhfhogasú dhlíthe, rialacháin agus fhorálacha riaracháin na mBallstát a bhaineann le srianta ar shubstaintí agus ullmhóidí contúirteacha áirithe a mhargú agus a úsáid, IO 1976 L 262, lgh. 201-203.

[10] Treoir 1999/51/CE ón gCoimisiún an 26 Bealtaine 1999 lena n-oiriúnaítear don dul chun cinn teicniúil den chúigiú huair Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 76/769/CEE (tin, PCP agus caidmiam), IO 1999 L 142, lgh. 22-25.

[11] IO 2002 L 183, lgh. 58-59.

[12] Sa chóip shínithe de litir an Choimisiúin an 14 Bealtaine 2007, arna soláthar ag an ngearánach lena ghearán agus arna cur ar aghaidh chuig an gCoimisiún chun a thuairim a fháil, foráiltear, sa mhír dheireanach de, don fhoclaíocht seo a leanas (sa Phortaingéilis bhunaidh):

" *(...) SE Porventura mar supra referidas análises vierem a assinalar a presença de Compostos de TBT — que (...) não foi confirmado pelas autoridades portuguesas — deverá então apresentar situação, paraipleo de averiguação, à Direcção-Geral Empresas (...).* "

[13] Sa mhír dheiridh de litir an Choimisiúin an 14 Bealtaine 2007, dá dtagraítear i bhfonóta 13 thuas, arna soláthar ag an gCoimisiún lena thuairim agus arna cur ar aghaidh chuig an ngearánach chun a bharúlacha a fháil, déantar foráil sa mhír dheireanach den chóip sin don fhoclaíocht seo a leanas (sa Phortaingéilis bhunaidh):

" *... Tendo em vista o aprofundamento da situação do ponto de vista da faoi dheireadh utilização de Compostos de TBT nos estaleiros Navais do porto da Nazaré — oque... não foi confirmado pelas autoridades portuguesas — decidi transferir a sua carta 17 de Maio pp. à Direcção-Geral Empresas...* "

782/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Aibreán 2003 maidir le toirmeasc ar chomhdhúile organaitín ar longa, IO 2003 L 115, lch. 1-11.

[15] I gcomhréir le hAirteagal 1(3) de Reacht an Ombudsman: " *ní fhéadfaidh an tOmbudsman idirghabháil a dhéanamh i gcásanna atá os comhair na gcúirteanna...* " Gaolmhar, de réir Airteagal 10(3) d'Fhorálacha Cur Chun Feidhme an Ombudsman: "[i] *r imeachtaí dlíthiúla a thionscnamh maidir le hábhair atá á n-imscrúdú ag an Ombudsman, dúnann sé an cás. Déantar toradh aon fhiosrúcháin a rinne sé go dtí sin a chomhdú gan aon ghníomh eile a dhéanamh* .

[16] COIM(2002)141 críochnaitheach. Foráiltear sa Teachtaireacht, i gcomhréir le mír 6 dá bhrollach, do shraith beart riaracháin a gheall an Coimisiún a chomhlíonadh agus gearáin maidir le sárú a bhaineann le dlí an Chomhphobail á láimhseáil agus á measúnú aige.

[17] Féach Cás C-10/00 An *Coimisiún v An Iodáil* [2002] ECR I-2357, mír 88.

[18] Cuir an méid seo a leanas ar fáil i miontuairiscí chruinniú an 3 Iúil 2007, a cuireadh faoi

iamh le tuairim an Choimisiúin agus a cuireadh ar aghaidh chuig an ngearánach chun a bharúlacha a fháil:

"Chuir *COM in iúl don chruinniú go ndearna cuideachta gearán le COM, toisc go raibh fadhbanna aige gléasra saothraithe sliogéisc a shuiteáil i gcomharsanacht calafoirt in PT, mar gheall ar leibhéil arda TBT, a raibh drochthionchar acu ar an ngorlann sliogéisc. Mheas sé gur mar gheall ar úsáid neamhdhleathach TBT sa chalafort chun críocha frithsmálaithe ar longa ba chúis leis na leibhéil arda. Níor aimsigh na fíoruithe a rinne údaráis na Portaingéile, áfach, aon chásanna de neamhchomhlíonadh na rialacha atá ann cheana.*

D'iarr COM ar na Ballstáit uile faisnéis a thabhairt maidir le torthaí fhorfheidhmiú na srianta a bhaineann le BTT i bpéinteanna frithsmálaithe. Chuir FR in iúl go raibh rialuithe déanta ag roinnt Ballstát faoi chuimsiú líonra CLEEN. Ba léir nár aimsíodh ach fíorbheagán cásanna de tháirgí neamhchomhlíontacha . *Dheimhnigh UK gur* fada a mhaireann TBT i ndríodair agus go bhféadfadh an t- ualach stairiúil a bheith ina fhoinse fhéideartha i gcás na Portaingéile ". (béim curtha leis)

[19] Forálann an leagan bunaidh Portaingéilise den litir don fhoclaíocht seo a leanas: *"... mar águas da Nazaré não se podem considerar conquícolas, dado Nelas não se desenvolver a cultura de bivalves "*.

[20] Sa Phortaingéilis bhunaidh: " *...Não tendo igualmente sido autorizada a produção de bivalves nas mesmas. "*

[21] I gcomhréir leis an gcóip d'Iris Oifigiúil na Portaingéile *Diário da República* , atá i gceangal leis an ngearán agus a cuireadh ar aghaidh chuig an gCoimisiún chun a thuairim a fháil. Sa Phortaingéilis bhunaidh: " *... Autoriza-se* [an gearánach] *a instalar um estabelecimento de culturas marinhas... numa parcela de terreno do domínio público marítimo localizada junto ao porto da Nazaré, concelho da Nazaré, jurisdição marítima da Capitania do Porto da Nazaré. ...Para tanto, pelo presente despacho conjunto é autorizada... utilizar a identificada parcela, aon regime de licença, pelo prazo de cinco anos, Renovável nos termos da legislação em vigor. ...O estabelecimento vai funcionar aon sistema de monocultura, em regime intensivo, para reprodução de bivalves e Crustáceos cirrípedes..... 17 de Julho de 1997. Pelo Ministro da Agricultura, an bhfuil Desenvolvimento Rural e das Pescas. ...- O Ministro do Equipamento, do Planeamento e da Administração do Território..... "*